

Opinia do ustawy
o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze
(druk nr 231)

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem przedstawionej Senatowi ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze jest określenie wymaganej przez ustawę liczby założycieli spółdzielni w przypadku, gdy spółdzielnia ta zakładana będzie w celu organizowania się w grupy producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.) oraz we wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw oraz uznane organizacje producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70 i Nr 52, poz. 303). W tych przypadkach liczba założycieli, osób fizycznych oraz osób prawnych prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzących działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, nie może być mniejsza od pięciu.

Dalsze zmiany jakie wprowadza ustawa zmierzają do nadania nowego brzmienia art. 15 ustawy Prawo spółdzielcze poprzez uzupełnienie tego artykułu o określenie minimalnej liczby (co najmniej pięciu) członków w spółdzielni utworzonej w celu organizowania się w grupy producentów rolnych lub we wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw oraz uznane organizacje producentów owoców i warzyw. Ustawa dodaje również nowy art. 46a, który określa zasadę, że w spółdzielniach produkcji rolnej oraz w spółdzielniach utworzonych w celu organizowania się w grupy producentów rolnych lub we wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw oraz uznane organizacje producentów owoców i warzyw nie powołuje się rady nadzorczej, chyba że statut spółdzielni stanowi inaczej. W takich wypadkach kompetencje rady nadzorczej wykonywałoby walne zgromadzenie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Nowelizacja, uchwalona przez Sejm na 20 posiedzeniu w dniu 25 lipca 2008 r., wypracowana została na podstawie projektu poselskiego – druk nr 181 z dnia 18 grudnia 2007 r. Ustawa była przedmiotem prac Komisji Gospodarki.

Na etapie prac w Komisji Gospodarki projekt poddany został przebudowie w celu właściwego oddania sensu i celu nowelizacji, polegającego na ułatwieniu zakładania spółdzielni w celu organizowania się w grupy producentów rolnych lub we wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw oraz uznane organizacje producentów owoców i warzyw, co wydaje się być osiągnięte poprzez obniżenie w takich wypadkach liczby założycieli oraz członków do nie mniej niż pięciu.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa wprowadza zasadę, że w spółdzielniach produkcji rolnej oraz w spółdzielniach utworzonych w celu organizowania się w grupy producentów rolnych lub we wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw oraz uznane organizacje producentów owoców i warzyw **nie powołuje się rady nadzorczej**, chyba że statut spółdzielni stanowi inaczej. Zadania rady w takich wypadkach ma wykonywać walne zgromadzenie. **Zmiana ta znajdowała się już w projekcie ustawy, nie została jednak przez projektodawców uzasadniona.**

Jak wynika z art. 35 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze każda spółdzielnia, bez względu na jej rodzaj powinna posiadać odpowiednią strukturę organizacyjną, chociażby z uwagi na fakt wyposażenia jej w przymiot osoby prawnej, co obliguje do posiadania odpowiedniej struktury organizacyjnej.

Niewątpliwie ustawodawca zamierza ustanowić wyjątek od tej zasady. Działanie takie wymaga zastanowienia, gdyż ustawa określa organy jakie powinna posiadać spółdzielnia co oznacza, że są to organy obligatoryjne. Taka zasada wynika chociażby z faktu, że spółdzielnie są podmiotami typu korporacyjnego. Zgodnie z tym przepisem organami spółdzielni są: walne zgromadzenie albo zebranie przedstawicieli, rada nadzorcza, zarząd. Odstępstwa od tej zasady mogą występować ale tylko w przypadku, gdy walne zgromadzenie zastąpione zostaje przez zebranie przedstawicieli wówczas występuje dodatkowo jeszcze jeden organ – zebrania grup członkowskich (art. 35 § 1 pkt 4 i art. 59).

Aldona Figura

Legislator